

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี 2) ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับปัญหาของการปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมจริยธรรมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 356 คน โดยผู้วิจัยได้รับ แบบสอบถามคืนมา 356 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 หลังจากนั้นได้นำมาจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ตามวิธีการที่กำหนดไว้ ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ตอนที่ 2 พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นแปลค่าเฉลี่ยเป็นระดับพฤติกรรมจริยธรรม สำหรับการทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ค่าที (t - test) และค่าเอฟ (F-test) ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของนักเรียนใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมจริยธรรม ในภาพรวมและรายด้าน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตนตามหลักศาสนา ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความขยันอดทน ปรากฏผล ดังนี้

1.1 พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD = .48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียน ทุกด้านก็อยู่ในระดับมาก โดยพฤติกรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.87$, $SD = .60$) รองลงมาคือ ด้านความมีวินัย ด้านการปฏิบัติตามหลักศาสนา และด้านความขยันอดทนตามลำดับ ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.70$, $SD = .59$) อย่างไรก็ตามค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านนี้ก็ยังคงอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.2 พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการปฏิบัติตามหลักศาสนาของนักเรียน พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, $SD = .58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านนี้ ทุกข้อก็อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยพฤติกรรมจริยธรรมในข้อที่ 2 นักเรียนไม่หยิบสิ่งของที่ไม่ใช่ของตนเองเอาไปใช้ที่บ้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.88$, $SD = .86$) รองลงมา คือข้อที่ 3 ไม่ประพฤติดูผิดทางเพศกับเพื่อนนักเรียนและผู้อื่น ข้อที่ 5 ไม่มั่วสุมในทางที่ผิด เช่น เสพสิ่งเสพติด เล่นการพนัน การเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืน และข้อที่ 4 ไม่พูดปด พูดบิดเบือน หรือพูดยุแหย่ให้เพื่อน โกรธและทะเลาะกัน ตามลำดับ ส่วนข้อที่ 1 ไม่ชอบทะเลาะวิวาท หรือมีพฤติกรรมก้าวร้าว ข่มเหง สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.48$, $SD = 1.09$) อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมเชิงจริยธรรมในข้อนี้ก็ยังคงอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.3 พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, $SD = .52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมในด้านนี้ ทุกข้อก็อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยพฤติกรรมจริยธรรมในข้อที่ 5 นักเรียนเข้าแถวตามลำดับก่อนหลังทุกครั้งเมื่อใช้บริการต่างๆร่วมกับผู้อื่น เช่น ซื้ออาหาร ถ่ายเอกสาร ขึ้นรถประจำทาง เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.98$, $SD = .90$) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 นักเรียนทิ้งขยะลงในถังขยะที่โรงเรียนจัดไว้ให้ ข้อที่ 1 นักเรียนมาตรงเวลา ทันทเข้าแถวและเคารพธงชาติ และข้อที่ 2 นักเรียนแต่งเครื่องแบบอย่างถูกต้องตามที่โรงเรียนกำหนด ตามลำดับ ส่วนข้อที่ 3 นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.70$, $SD = .72$) อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมจริยธรรมในข้อนี้ก็ยังคงอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.4 พฤติกรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบของนักเรียน ก็พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, $SD = .60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านนี้ ทุกข้อก็อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในข้อที่ 5 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.11$, $SD = .82$) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 นักเรียนทำงาน/การบ้านส่งครูตามที่ได้รับมอบหมาย ข้อที่ 4 นักเรียนเข้าเรียนทุกคาบที่มี

ตารางเรียน และข้อที่ 2 นักเรียนทำงานกลุ่มในส่วนที่ตนรับผิดชอบอย่างตั้งใจ ตามลำดับ ส่วนข้อที่ 3 นักเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบทำงานบางอย่างเป็นประจำในครอบครัว มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.78, SD = .83$) อย่างไรก็ดี พฤติกรรมจริยธรรมในข้อนี้ก็ยังคงอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.5 พฤติกรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70, SD = .59$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมในด้านนี้ ทุกข้อก็อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยพฤติกรรมจริยธรรมใน ข้อที่ 1 ในการสอบทุกครั้ง แม้ครูจะเฉลย นักเรียนก็ไม่แอบดูข้อสอบของเพื่อน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.81, SD = 1.02$) รองลงมา คือ ข้อที่ 5 นักเรียนไม่โกหกผู้อื่นเพื่อเอาความดีความชอบเข้าตัวเอง ข้อที่ 4 นักเรียนจะไม่โกรธที่เพื่อนว่า เป็นคนโง่ ที่นำเงินที่เก็บได้ไปคืนเจ้าของ และข้อที่ 2 ถ้าเป็นหัวหน้าห้อง นักเรียนจะบอกผู้กระทำผิดให้ถูกรับทราบ แม้ว่าเพื่อนบางคนจะไม่ชอบก็ตาม ตามลำดับ ส่วนข้อที่ 3 เมื่อนักเรียนกระทำผิดร่วมกัน นักเรียนจะยอมรับผิด แม้เพื่อนจะปฏิเสธ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.51, SD = .90$) อย่างไรก็ดี พฤติกรรมจริยธรรมในข้อนี้ก็ยังคงอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.6 พฤติกรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78, S.D. = .57$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมในด้านนี้ ทุกข้อก็อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยพฤติกรรมจริยธรรมใน ข้อที่ 2 นักเรียนไม่นั่งหลับในขณะที่ครูกำลังสอน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.94, SD = .85$) รองลงมา คือ ข้อที่ 5 นักเรียนนำแบบอย่างของผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริตประสบความสำเร็จมาฝึกปฏิบัติ ข้อที่ 4 นักเรียนชวนช่วยพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอเพื่ออนาคตที่ดีของตนเอง และข้อที่ 3 เมื่อนักเรียนตัดสินใจทำอะไรแล้ว แม้มีอุปสรรคก็พยายามแก้ไขปัญหาเพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ ตามลำดับ ส่วนข้อที่ 1 นักเรียนไม่เบียดเบียนที่ครูให้แบบฝึกหัดเสริมบทเรียนนอกเหนือจากในหนังสือเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.68, SD = .1.06$) อย่างไรก็ดี พฤติกรรมจริยธรรมในข้อนี้ก็ยังคงอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรด้านเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา รายได้ต่อเดือนของครอบครัว เขตที่อยู่อาศัย และประสบการณ์ในการเข้าร่วมโครงการค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน มีข้อสรุปดังนี้

2.1 เพศ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรม ในภาพรวมแตกต่างกัน โดยมีพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนเพศหญิงสูงกว่าของนักเรียนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมทุกด้านของนักเรียนเพศหญิงสูงกว่านักเรียนเพศชาย แต่สูงกว่าอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 อายุ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมทุกด้านของนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรมในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรม ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 เขตที่อยู่อาศัย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเขตที่อยู่อาศัยต่างกัน คือในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลมีพฤติกรรมจริยธรรม ทั้งในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.6 ประสบการณ์ในการเข้าร่วมโครงการค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมโครงการค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมต่างกัน คือ เคยเข้าร่วมและไม่เคยเข้าร่วมมีพฤติกรรมจริยธรรม ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมจริยธรรมด้านการปฏิบัติตนตามหลักศาสนา สูงกว่านักเรียนที่มี

ประสบการณ์ ในการเข้าร่วมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่นักเรียนที่เคยมีประสบการณ์เข้าร่วมโครงการค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้าร่วมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ที่เหลือ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของนักเรียน

จากการวิเคราะห์เนื้อหาสาระของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน พบว่ามีนักเรียน 94 คน หรือร้อยละ 26.40 ของทั้งหมดตอบแบบสอบถามตอนนี้ ผลการวิเคราะห์เนื้อหา ปรากฏผล ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนมีความเห็นว่า ไม่ชอบระเบียบวินัยที่เคร่งครัดมากเกินไป มีความถี่สูงสุด (33 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10) รองลงมา ได้แก่ ไม่ชอบถูกบังคับให้ทำกิจกรรม (27 คน คิดเป็นร้อยละ 28.73) กลุ่มเพื่อนที่คบอยู่ด้วยไม่ค่อยดี (21 คน คิดเป็นร้อยละ 22.34) และสภาพแวดล้อมรอบข้างและสภาพของครอบครัวไม่ดี (13 คน คิดเป็นร้อยละ 13.83)

3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน ปรากฏว่า นักเรียนมีข้อเสนอว่า ควรรณรงค์ให้ความรู้และพยายามปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เป็นความถี่สูงสุด (42 คน คิดเป็นร้อยละ 44.69) รองลงมาคือ ควรจัดกิจกรรมอบรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน ได้ทราบถึงสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ (22 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40) ครูควรพาเด็กๆ ไปวัดเพื่อฟังธรรมในทุกวันสำคัญทางศาสนา (21 คน คิดเป็นร้อยละ 22.34) และ ควรลดกฎระเบียบลงบ้าง (9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.57)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี” สามารถนำผลที่เกิดขึ้นมาอภิปรายได้ดังนี้

1. พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติตามหลักศาสนา ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความซื่อสัตย์ และด้านความซื่อสัตย์ ก็อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมณฑา แก่นกุล (2544, หน้า 62) ที่ศึกษา เรื่อง“จริยธรรมของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอยะไข่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร” ผลการวิจัยพบว่า ระดับจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอยะไข่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามผลการวิจัยเรื่องนี้ได้พบระดับพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างจากผลการวิจัยของ สุนิตย์ ธรรมประพัทธ์ และคนอื่น ๆ (2545, หน้า 43) ที่ศึกษาเรื่อง“ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของมนตรี กำลังดี (2543, หน้า 66) ที่ศึกษาเรื่อง “ระดับจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกะปง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา” ผลการศึกษาพบว่า จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอกะปง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เหตุที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่าในปัจจุบันสังคมไทยมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงทำให้รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญและมโนนโยบายให้โรงเรียนระดับต่าง ๆ จัดโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมากขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา ทำให้โรงเรียนมีกิจกรรมปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งมีเกณฑ์ประเมินที่ชัดเจนมากขึ้น ประกอบกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มักจะเป็นกลุ่มที่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และมีวุฒิภาวะค่อนข้างสูง จึงมีพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่านักเรียนระดับประถมศึกษาและนักศึกษาอาชีวศึกษา นอกจากนี้การวิจัยทั้ง 3 เรื่องข้างต้น จัดทำระหว่างปี 2543 – 2545 ซึ่งเป็นช่วงที่รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการยังไม่ได้เน้นย้ำเรื่องคุณธรรมมากนัก

2. พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นรายด้าน สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 ด้านการปฏิบัติตนตามหลักศาสนา พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส อินโสสม (2552, หน้า 96) ที่ศึกษาเรื่อง “คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ” ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ ด้านการพึ่งตนเองและการปฏิบัติตน อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ เพราะ

ปัจจุบัน โรงเรียนทุกแห่งให้ความสำคัญกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความมีคุณธรรมจริยธรรมตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับใหม่ จึงมีการจัดกิจกรรมเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น และทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้ฝึกฝนตนเอง ซึมซับ สำนึก เข้าใจ ยอมรับ และเห็นคุณค่าหรือประโยชน์แห่งตนในการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ จึงมีพฤติกรรมจริยธรรมที่เหมาะสมและดีงามมากขึ้น

2.2 ด้านความมีระเบียบวินัย พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของนวลละออ แสงสุข (2544, หน้า 63) ที่ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง” ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูพงศ์ สุขรัตน์ (2546, หน้า 73) ที่ศึกษาเรื่อง “จริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า จริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในด้านความมีระเบียบวินัย อยู่ในระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้เป็นเนื่องจากการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จะมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งเป็นการฝึกวินัยให้กับนักเรียนในหลาย ๆ ด้าน เช่น การมาเข้าแถวให้ทันเวลา การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน การจัดทำโครงการกลุ่ม ฯลฯ โดยนักเรียนจะต้องเป็นผู้ร่วมลงมือปฏิบัติ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดความมีวินัยต่อตนเองของนักเรียน

2.3 ด้านความรับผิดชอบ พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจักรพงษ์ นิลพงษ์ (2543, หน้า 52) ที่ศึกษาเรื่อง “จริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดชัยภูมิ” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะทางจริยธรรมสูงในด้านความรับผิดชอบ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาในปัจจุบันได้มีการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องเน้นให้ผู้เรียนเกิดคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ รู้จักตัดสินใจและรับผิดชอบต่อตนเอง โดยครูเป็นเพียงผู้ที่ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และคอยอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาซึ่งถือว่ามีความวุฒิภาวะสูงพอสมควร ซึ่งจากผลของการปฏิรูปดังกล่าวทำให้นักเรียนจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง ต้องรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความพยายามในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น ต้องรู้จักแบ่งเวลา และรู้จักควบคุมตนเอง

2.4 ด้านความซื่อสัตย์ พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาธิป เปี่ยมประดม (2545, หน้า 68) ที่ศึกษาเรื่อง “ระดับจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลการวิจัยพบว่า จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ในปัจจุบันครูผู้สอนต้องพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม โดยเฉพาะในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการประกอบอาชีพและการทำงานในทุกชนชั้น นอกจากนี้แล้วในการเรียนการสอนยังต้องสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องนี้ใน ทุก ๆ รายวิชา

2.5 ด้านความขยันอดทน พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวพลละออ แสงสุข (2544, หน้า 63) ที่ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง” โดยได้ศึกษาพฤติกรรม 6 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์ การพึ่งตนเอง ความขยันอดทน และความเสียสละ ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามผลการวิจัยเรื่องนี้ พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสูงกว่าจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา ส่วนงานวิจัยของ กัลยา ศรีปาน (2542, หน้า 82) ที่ศึกษาเรื่อง “คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบุญเลิศอนุสรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา” มีผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์ประกอบ ด้านความขยันอดทน อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนสามารถปลูกฝังให้นักเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการเรียนและการทำงาน นักเรียนต้องมีการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ จะต้องมีความตั้งใจปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ต้องทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ และสติปัญญา เพื่อให้งานบรรลุผลตามเป้าหมาย ทันเวลา และประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน

3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว เขตที่อยู่อาศัย และประสบการณ์ในการเข้าร่วมโครงการค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 เพศ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวม นักเรียนเพศหญิงมีพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่า นักเรียนเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า นักเรียนเพศหญิงมีพฤติกรรมสูงกว่านักเรียนเพศชายทุกด้าน แต่สูงกว่าอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะธรรมชาติของเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน เพราะเพศหญิงจะประพฤติปฏิบัติตนอยู่ภายใต้ระเบียบกฎเกณฑ์มากกว่าเพศชาย อันอาจเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งในสังคมไทยส่วนใหญ่เพศชายจะได้รับอิสระมากกว่าเพศหญิง และจะอบรมเลี้ยงดูให้ผู้หญิงมีความสุภาพ อ่อนโยน มีระเบียบเรียบร้อยมากกว่าเพศชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมณฑา แก่นกุล (2544, หน้า 65) ที่ศึกษาเรื่อง “จริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานประถมศึกษาอำเภอพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬาลักษณ์ เรืองณรงค์ (2537, หน้า 47) ที่ศึกษาเรื่อง “ค่านิยมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย ภาคใต้” มีผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาชายและหญิง มีค่านิยมด้านจริยธรรมรวมทุกด้านแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 อายุ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรม โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชร แก้วส่อง (อ้างถึงในสิน งามประโคน และคณะ 2546, หน้า 71) ที่ศึกษาเรื่อง “การเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นในสังคมเมืองและชนบท ที่มีการอบรมเลี้ยงดูและแบบการคิดที่แตกต่างกัน” มีผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน และระดับอายุต่างกันจะมีพัฒนาการที่ต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นกลุ่มอายุที่มีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงสุดใกล้เคียงผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตาม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีอายุน้อยที่สุดอาจยังมีพัฒนาการทางจริยธรรมไม่เทียบเท่ากับกลุ่มที่มีอายุในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือปีที่ 6 จึงกล่าวได้ว่า อายุของแต่ละคน อาจทำให้พฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันได้

3.3 ชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรม โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิตย์ ธรรมประพัทธ์ และคนอื่น ๆ (2545, หน้า 76) ที่ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา จังหวัดสงขลา” มีผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา อาชีวศึกษา ที่มีระดับชั้นเรียน

ต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยภาพรวม และองค์ประกอบด้านความ มีระเบียบวินัย ความ รับผิดชอบ และความเสียสละ ไม่ต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฬาลักษณ์ เรื่องณรงค์ (2537, หน้า 48) ที่ศึกษาเรื่อง “ค่านิยมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย ภาคใต้” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 มีค่านิยมด้านจริยธรรมรวมทุกด้านไม่ แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า ทุกด้านก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน ในความเป็น จริยอาจมีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน เช่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ย่อมมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์มากกว่า เป็นผู้ใหญ่กว่า และมีความรับผิดชอบมากกว่านักเรียนใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือปีที่ 5 ซึ่งอยู่ในวัยที่เด็กกว่าและยังรักความสนุกอยู่ก็จริง แต่ด้าน พฤติกรรมจริยธรรมของแต่ละคนเป็นผลมาจากการอบรมกล่อมเกลามาของครอบครัว รวมถึงสังคมที่ แวดล้อมด้วย ซึ่งนักเรียนที่ได้รับการอบรมมาดีแม้ว่าจะอยู่ในชั้นปีที่ต่ำกว่าก็อาจมีพฤติกรรม จริยธรรมสูงเท่ากับนักเรียนในชั้นปีที่สูงกว่าได้

3.4 รายได้ต่อเดือนของครอบครัว พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขต อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรม จริยธรรมโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก สภาพเศรษฐกิจปัจจุบันทำให้ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งใช้เวลาส่วนใหญ่ทุ่มเทไปเพื่อหารายได้มาเลี้ยง ครอบครัวยังไม่มีเวลาในการอบรมสั่งสอนและปลูกฝังพฤติกรรมจริยธรรมให้แก่บุตรหลานของ ตนเอง ตามบทบาทหน้าที่ที่ควรจะเป็นมากนัก ทำให้บุตรหลานในครอบครัวลักษณะนี้อาจมี พฤติกรรมจริยธรรมด้อยกว่า ครอบครัวที่ไม่มีปัญหาในด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจะมีเวลาให้ความอบอุ่น กับสมาชิกของครอบครัวและสนใจในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุตรหลานมากกว่า

3.5 เขตที่อยู่อาศัย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง กาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเขตที่อยู่อาศัยต่างกัน โดยภาพรวม มีพฤติกรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียน มัธยมศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาต่างกัน ในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่ว่าจะอยู่ในเขตเมืองหรือเขต ชนบทก็ตามล้วนต้องปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานของกระทรวงศึกษาธิการในการมุ่งเน้น คุณภาพของนักเรียนในด้านคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้นจึงได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนทุกคนในหลายลักษณะ ทั้งนี้เพื่อเป็นการปรับปรุงพื้นฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้เท่าเทียมกัน ผลจากการเข้า ร่วมโครงการและกิจกรรมต่างๆ จึงทำให้นักเรียนสามารถปรับพฤติกรรมทางด้านความ ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์ดี

3.6 ประสพการณ์ในการเข้าร่วมโครงการค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีประสพการณ์ในการเข้าร่วมโครงการค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรมโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าพฤติกรรมจริยธรรมด้านการปฏิบัติตนตามหลักศาสนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมโครงการค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มที่เคยเข้าร่วมโครงการ แต่ด้านความขยันอดทน พบว่า นักเรียนกลุ่มที่เคยเข้าร่วมโครงการค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่าที่ไม่เคยเข้าร่วมโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูประภัสร์วรกิจ ปัทภัก (2550, หน้า 111) ที่ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาจริยธรรม : กรณีศึกษาการอบรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม (ค่ายพุทธบุตร) วัดป่าคอนชาตุ ตำบลตงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาจริยธรรมก่อนการอบรม พบว่า นักเรียนไม่แน่ใจเรื่องของการนำถูกคิดมาใช้ในการฝึกอบรม โดยเฉพาะเรื่องของการมีระเบียบวินัยต่อการกระทำของตนเอง โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่มักจะขาดระเบียบขาดความอดทน มักจะตามใจตัวเอง 2) ความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาจริยธรรม หลังการอบรม พบว่านักเรียนเข้าใจจริง โดยเฉพาะเรื่องการมีความเคารพบนอบ รู้จักที่ต่ำที่สูง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนเป็นผลมาจากการอบรมขัดเกลาของครอบครัว การเรียนการสอนในโรงเรียน และการศึกษาและลงมือปฏิบัติในกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เช่น การอบรมในค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ทำให้นักเรียนที่ผ่านการฝึกปฏิบัติในเรื่องระเบียบวินัย ความอดทน และมารยาทของชาวพุทธจากทั้ง 3 แห่ง สามารถปรับพฤติกรรมของตนเองได้ดีกว่าผู้ที่ได้รับประสพการณ์ในเรื่องนี้เพียงผิวเผิน รวมทั้งทำให้เกิดความรู้สึก สำนึก เข้าใจ ยอมรับ และเห็นคุณค่าหรือประโยชน์แห่งตน ในการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรม และพร้อมน้อมรับไปปฏิบัติได้มากกว่า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

1. โรงเรียนควรส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เสริมสร้างพฤติกรรมจริยธรรมในด้านต่าง ๆ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความ

รับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความขยันอดทน ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ฯลฯ ในกิจกรรมการกีฬา กิจกรรมการท่องเที่ยว กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เพราะกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

2. เนื่องจากพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมจริยธรรมต่ำกว่าด้านอื่นๆ โรงเรียนจึงควรขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและพระภิกษุสงฆ์ให้ช่วยพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมในด้านนี้ของนักเรียนให้สูงขึ้น เนื่องจากพฤติกรรมจริยธรรมในด้านนี้ของเยาวชนซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตจะส่งผลให้การทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยลดน้อยลงและประเทศชาติจะก้าวหน้ามั่นคงมากขึ้น เพราะความร่วมมือกันในการพัฒนาเยาวชนในลักษณะความร่วมมือ 3 ฝ่าย (บ้าน วัด โรงเรียน) ย่อมจะมีประสิทธิภาพดีกว่า การดำเนินการของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือ 2 ฝ่าย

3. เนื่องจากนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีรายได้น้อยของครอบครัวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรมแตกต่างกัน โรงเรียนและครูผู้สอนจึงควรให้ความเอาใจใส่อบรมขัดเกลาพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มที่ครอบครัวยากจนให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อช่วยทำหน้าที่แทนบิดามารดาที่มักจะมีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรหลาน ไม่เท่ากับครอบครัวที่มีรายได้สูง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมดในจังหวัดกาญจนบุรี

2.2 ควรศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสังเกตและสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

2.3 ควรศึกษาประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน โดยให้ครู ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนร่วมกันเป็นผู้ประเมิน

2.4 ควรศึกษาทดลองนำกิจกรรมการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรแบบต่างๆ มาทำการเสริมสร้างและพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียน เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพและประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนให้สูงขึ้นอย่างได้ผล